

ԻՍԹԱՆՅՈՒ, 12 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

406861100

Թաւրիտի Խաճճինն պաշտօնը ճշնոտ
պիտ զավմի պատճի վար իտի . մէզ-
քիւր գավմ կէշիտիտի էօմիւն թարգը
վէ տիւէադը սէպէպիտէն վանտալ
թէւմիյէ օլունուր իտի . մէզքիւր լուղէթ
գիւրի (սէրսէրի կէզմէք) նամ Ալման-
եաճա լուղէթտէն իլլի կէմիյ տիտ :

Պաշը թարիխ եազանլար, մէղքիւր
 քապիւնին վաթանը, Պալթիդ տնէ-
 զի զըեւալը արը տմիշլէր տիր. մէղ-
 քիւր դադիւն, օրալարաան, եափաշ
 եափաշ պիւթիւն զարպի էվրօպաեա
 եանբոտ.

Հէր նէ հալ իսէ, տէօրոյննհնէ աւ-
րըն օրթալարընտա, զտօթէն քէնտի
վահչիք վէ ճէնկեապէր թապիաթլարը ի-
լէ քէօպի չէօհրէթ իթմիչ օլան Վան-
տալար, Կօթլարտան մաղլուպ օլարտազ
վէ վիդապիր նամ զըրալլարընըն մէյ-
աածը մուհարէպէտէ տիւշտիւկիննէ
կէօթըրէք, Բօմալլարտան սըղընաճազ
պիր մահալլ իօթէմէզ իչնէ Թուշաեա
տօղըրու գաշալար, պունլար օրաոտ
հիւտնէ գապուլիչէթ պուլուպ, Ճըրմա-
նիւտան Թունա իլէ տյըրմըլ օլան վէ
Էվրօպանըն Էսկի տաշալլըրինտն պի-
րիսի պուլունան Բաննօնիեկ կէօթիւ-
րիւտիւպէր :

Վանտալար, Բելչինճի ասորն ի պ-
թիտալարնտա, քննախիւր կիպի Գար.
պարօլան պիր չօգ պէտէվի դավէլնին
պիրօպէր ալարագ մէզքիւր մահալլտն
էպի Ծրանսահա տօղրու իլրէտիւր,
Թէվարիս Եագանլար, մէզքիւր Գագի-
լէլիւր մըգտար վէ իօմիւրի հագգընտա
չօգլուգ հէմէֆքար օլմանբպ, անլրի
Ալէն, Սի-էգ, Գտա, Սարմաթ, Հէ.
րիւլ, Սագսոն, վէ ապիրէ թէսիյէ իյ-
լէմիլլէր տիր, Պունան, պահա իտէճէ
կինիգ մատաէ իլէ միւնասէգալթը Եօ-
տուր :

Գերազեցի թէվարիւն եւաջնլար,
հաստ ու հրապարկ կէմէջ պիր չօջ
հիւսնամ խորհրիւրտէն իպարէթ օ-
լան մեղքիւր պէօլիւիւն Ֆրանստտա
մունհպ օլտււղու խորապիւնթէր
հազգընտո հէմէքեւար պուլտնմագ տա
տըրլար : Մըղումն միւվէրրիսւկրտէն
պիրիսի չէօլէ տէմիւ տիր :

Կէր Օգիտնս տէնիք ինն քեաֆ-
քէյի ոււարը , մէք քէւր մահաւլի պաս-
աւար իտի , օրատա օլ գատար տէճ-
շէթլու Խարպիեթլերի մուճիպ օլ-
մաղլար իտի :

«Տավարաբերմբդ, մեյվէլէրիմից, վէ
պուղտայլարբմբդ էլլէրիմիզտէն ալըն-
աբ. պաղլարբմբդ, զէյթիճիբլէրիմից
վէ խանէլէրիմից խարապ օլունտու .
պունլարտան գալան ազ պիր շէյ եւիզ
իւթիճէն պըրազըլմիշ տըր : Մէզգիր-
մէքիւլաթը քէնտիմիզին թէյայլիշէնէն
ջուլանմազ իչինյաղըմէկէլնշէնապթա-
մալիք պուլունմամագտսերց, լաքին

պունկար հէնուգ ֆէլաքէ/թէրէմիլին
պիր գըսմը տըր . . .

«Խօթեալար վե վանտալար, միլէթ-
լերին դանընը աեօքմէլքէ մէշղուլ օլտու-
լար, էյրի պիւրիւ Գանեալար իւզլերինտ,
պինա շուսնուշ քեօշքլեր, կն երիքսթ
տաշլարտա վադը օլտն ուփտը, գասա-
պալար, աեօրթ թարափը տուվար չե-
քիլմիշ վե կենիշ հենաեքլեր վե պեօյիւք
չալար իւլ մուհաֆազա օլտնմուշ օլտն
շեհրիլեր, քենաի սեքենէլերինի, մեր-
գուսման պարպամարարըն դազապընտան
սպատը գըլլամարիշլար ոքը, չեյօնէ քի
էլէթիլ ճեօմաշլար գըլլանտան կէշիրի-
միլ եսաօտ էսիր կէօթիւրիլ թիւսլարտիլ»

Ազիզ Իերոսիմոս տախի, մէգքեր
մուսիպէթլու վագքթտա Ֆրանսանըն
դաշնա կէլէն ֆէլաքէթլէրի նազչ ու
պէհան իլլէսի տիր :

Եւրօնիմօս, Մաճահսըն վէ սայիր
պիր յօգ շէհրերէրն աճպարնը նագլ իշ-
լէտիքտէն ռօնրա շէօյլէ իլազէ իյլէմիշ
տիր: Սգիթէնտէ, Լիօն վէ Նարպօն
էհալէթրէրնտէ, տիշվէնին Տէնուզ տօ-
շարտան մուհասէրէ վէ զըթըրքն տա-
լի իշլըռն խարապ իյլէմէքտէ օյտու-
ղու պիր գաշ գալէալարտան մատտա Տէր
պուշլէ խարապ իտիմիշ տիր: Էմիր
Գորնուզ շէհրէ Տէնուզ պաղզ գալնագ-
տա իսէ, Էքսիբէր նամ ազիզ ըիսկո-
պոսուն սաճէսինտէ տիր:

Սարվիսներն պետքներն աշխարհն,
Անտառաւոր իւր կ'իլէ պրիւնի ճեր-
մանեմատե եաներտրոր : Մեզիւր մե-
մախիբ խառապ օլտուգտան սօրտա : ա-
թիչ, պիւճիգտեա, պատէհու շին Ագի-
թինէ, լէհատը ումումէն պիւթիւն Տը-
րանտեա սիրաեթ իլլիտի :

Վստալարո պիր դաչ սենէ Թրան-
սատա օթըրտուգոտան սօնրա, Բիրենէ
սաղլարընը աշրպ, Խաբանեա իլէ Բօր-
թուգալը տախի խաբասպիւնթէ տիւշար
գըլտըլար, Խաբանեատան տախի Աֆ-
րիգոտեա Կէչիպ, Դարթաթը զապթ իյ-
լէտիլեր, Բոմա հիւքիւմէթիին հիւքիւ-
թասհիթընտա պուլունան Աֆրիգաեա սա-
հիպ օրտուգոտան սօնրա, Ղարպի միմա-
լիքին պաղը դալան զըսմընա, հաթթա
Խիլիմպալա պիլէ թէհտեր իյլմիքաե
Խիլիր :

Պուշկար զաթէն Ռամա իւզերինէ հր-
նում վէ Ռամանը տախի թէմէինտէն
խարապ իլլէմիշէր վէ տէմիլ իլէ զըլըճ
էլլէրինտի պուլունտուզու հալտէ : Էվ-
րօգանըն եարըսընը տօլայըլըշար իտի
պիրտէ Պարթաժ շէհրի : Պէիսիրէն զօ-
մանտասը թահշընտա պուլունան իմը-
լթիթօր օրտուտունուն եէտինէ կէլտիլ վէ
վանտալաթըն ոսն բաուիշահը, 534 սէ-
նէսինտէ Լսիր մազաժընտա իսթան պօլա
կէօնտէրիտի :

ՅԼ վաղը/թ վաճառաւորքն հիւքմ
տաւրլըղը պիթտի :

ԲՈՒՄ ՀԻՔԻՄԼԹԻՆԻ ԹԱՍԱՀՈՒԿ
ԻԹԻՅ ՕԼԱՆ ՄԻԿԵԼԻՔԸ, ՎԱՆՈՒՄԸ
ԽՐՐ ԲԸՔ ԶԷՆԱ ՍՈՒԹԹՈՒՆ ԿԱՐ, ՈՒ

պէսեան իյնէմէնը տիւր, լաքին, Սալ-
վինէն նամ գալ՛թօլք բարասը անէրի
թասահուպ իյնէմէ, շէյթէ քի իսան
ճինսինի լնէճտիտ իյնէմէք իչին շէնա-
պը հադգըն տիւնեաեա կէթիւրմէջ օլ-
տուղու միւլէթլէրին իչինտէ, Վանտալ-
լար պիւրինճի մէվլըտա թութուլալը
տըրլար տէյի իտտաա իյնէմէ տիւր :

Մեր դուր Բաբաժըն էֆֆեաբընճա,
Ղանտալար, հոր Նելի միլէթճէ
քեօթիւ խոյարտան ալատի պոլուն.
Մագտա վէ պոնուն իչին տէ ճէնապը
հապը, անլըն, մէմալիքին իքի բարէ
էն ալէա էտալթիլըին, Եանի, Իս
բաննաեր իլ Լֆրիգաեթ վիրմիլ տիր,

Շեբեհայի սանրատան, Գաթալիք-
լերին Վանտալարտան կեօրտիքերի
պիւր չօթ թագնիգաթլար, մերդում բա-
բար հիտաթթլնտիմիշլեր տիր, Պուն
լար, իթթրհատտան այրըմըշ օւն-
քաֆթէյի էհլի ֆըրդաթլար (աղան-
դաւոր) իէ թաթլըլըդլա պարընմը-
լար. վէ բասիշահարընտան պիրիսի օ-
ւնն թաթլըրիք, օրթնօթսլարա դար-
շը, միւլթնասիպ պիր Ալիսուս մաթ-
սուս օւտուղու կիպի ուհ տերեհէտե
պուղղ ու առաքլթի կարաղ հյէսիշ տիր.

Պոլեոտան տա մատատա, Ղաեստալ-
լար, վերտիքլերի սեօղլա վե եեմինի
աեադալ լթընա ալմադլըզը ապա կին
նահ ապմազլար իտի. պիր ատամ պոն
լարըն թեվարիխի գանլը սահիֆլերինի
կեօղալն կելիրտիքտե, Ֆերանք, Պուր-
կենեօն, վե Ղիզիկօթլարընը գըրալ ֆա-
միլեալարըն իլէմիշ սլուուղու ճինեեթ.
Եր կիպի անլերին զըրալ ֆամիլեալար
թտաքֆերտան իճրա սլուամուշ պիրեթ
ճինեեթ լթ մենզարլերինի մաւչահետե
իտեր :

Նաքըլ քի ուզուն պիր պարտաւան
սօնրա, հավաեը գարանլաթտրան
պուրութլար նապահիտ օլուրլար, էյլէ
տէ վանտաւլարըն տրենետան նա-
պահիտ օլտուգլարը վազթէ տէկին իշ-
լէվը օլտուգլարը վէ գանը եազըլար
իլէ թէվարիխտէ գայտ օլունմուշ օլան
տէհէթլու ճնտաեթլէրի պուրաճըգտա
նուգլ իթմէը մամբէխսիգ տիր :

Պու կենքի կրնւ, մեղքեր սէրսերի
կէզն պեօլիյիւն նապադիտ օլմադը
տան պրու մէրատ իթմիշ օլան օն իւշ
ասր, կէմէք իշն, վ մեղքեր խարա-
պիեթ վազթընտան, պիգիմ խարապի-
եթ վազթիդեգ տէկն, Լօյի գանն ի-
տերիք քի, հիշ պիր թէպէտտիլիս սու-
րէթի ահվալա (փոխանցում) հաճեթ
եօգ տուր:

Եւ ահի՛ն տիր քի, Վանտալա-
բն թե՛վարիւի ոնիւ ռար քաթ օլուն
մուշ (ընգւիջեալ) տուր: Մեզբար թե՛-
վարիւ, 1870 սենսնտե՛ եկնիտէն
պաշլամադ իչն 584 սենսնտե՛ տուր-
մուշ, վե՛ ժե՛լամիւր իլ պիթմիշ: Կիցե՛մ
իլե՛ եկնիտէն պաշլամադաւ տըր: Լա-
քիւն, եկնի Սա՛վիանլարն Լճքե՛արնե-
ճա, ճկնաօր հադդըն ինսան ճիսնիւն

Թէճտիտ իյլէմէք իշին տիւնն անա կէ-
թիւմ 2 օլտուղըս մէքքիւր ճօմաաթըն
վււթէքէպպիր վէ ճէնկեավէր թապիւս-
թը ասա թէպտիլ օլմամը տրր :

1870 ականսի վանտալարը, հայ-
վան տերիսի ելքինէ սըճագ թութար
գաթօթ կիյնիմիւլը վէ թօխուլարըն
գըլըճ վէ խօթեւթ նէվլինտէն օլան հարպ
ալեաթլարընը պէր թարաթ րոտըրք ,
Տըբըյը թիւֆնէլըրի, Միթըպիէօզ
վէ Բըրիւք թօխլարը իլէ սիւսհլանմըն-
լար աըր : Լաքին աթալարը օլան վան-
տալար կիպի, տավար վէ պուշտայ
չալմագտա, շհիր վէ գաբիեէլըրի ա-
թէշէ վրիպ խաթագ իթմէքտէ, չիֆթ-
մէք վէ սարսլարը թէմէլէրինտէն երգ-
մա գտա, վէ նէ գաւաթ-կէննջ հհնտը-
նէ գաւաթ տէրին չայ, վէ նէ գաւաթ
եւլաթէք ժուվար օլա, ելինէ պէթիւք
շհիրլըրին օնքէնէլըրինի խաթապիեթէ
ալսչար գըլմագտա տըրլար :

Պունյար միւթմէֆքըրէր մուպէնէ-
թի ին պէշինճի ասրըն հիւճուսունա
եէնիսուն պաշաւարագ, Ալգաս, Լո-
րէն, Շւերաւներ վէ Յրասանսն քեաֆ-
ֆէյի զարպի եւալթլեր իւզրինէ հիւ-
ճուս միլմիշ վէ ինսան ճինինէ պրոն-
ֆէլաքէթ օլան քեաֆֆէյի քէթիւ-
լիւքլերի պէրապր վէթիրմիշլեր տիր

Կիյեմանն ասկերլերի, Ժանսերիքն
ասկերլերնառն զհեանն չարուզ իշ կեօ-
րեհն Ելուպ, իւշ այտա Յրոնսանըն
եարըսեր խարապ իմտիլը, պուշլարըն
հիւճուանաա գարշը կէլիմէզ պիր սնտտ
չըգարը մատըզընաա պազը գայան տի-
կըն եարուզ զըսմը տախի խարապ իյլե-
մէ ք իշն քննուլըննէ գաաար վազըլծ
լազըմ սոր :

Եկի Ֆրանսա խորագ օրուպ պիթ-
տիքտէն վէ եանկընլարըն տիւմանը հէր
թտրաֆտան ասիւմանա ուղըու չըգ-
տըդտան սօնրա , վանտալլար , քէնտի
միւլէթլէրի , թէճտի իթմէք , իըմմէթ-
լէրինի տէվամ էյլմէք իշին իսբանէթ-
եա կիթմէք իւզըն Բիբէնէ ապըլարընը
աշտըլար :

Յորանստ, ինսան գերմանա մասնաւո
պիր մի յոտան օլտուգտան, վէ մի գրիւ
մէ յոտանտա պիւլիւք շէհրլըլըին վիրա-
նէլըիր վէ ինանլարըն լաշէլըիր եղըլ-
տըգտան օօրտա, 1870 ին վանտալարը
նէլըլէե կիտէճէլըլըր. իօրանեաեա եօգ-
տա իյժպիւեաեա մը, Պլէնիգաեա եալտտ
Հօլանտաեա մը, Տանիմարգաեա եա-
լտա Րգփլըլըլ մի :

Լաքին հիշ տեյիւ իսէ պիրիճճի
Վանտաւար, խօյրալժ վէ հօյվան կի-
պի առամար իտի, խարապ իմտիքէ-
րի միմալքէր, քնտիլէր կիպի պար-
պարլը կիրապար իշխան պուլունմազ-
տա, վէ գէր օլունմամը օվարտա հէ-
նուզ շէհրէր ինչա օլունմագտա վէ մէ-
տնիլէր իսէ հէնուզ իլք աորմընը ալ-
մըն իտի, Պուս սէպլալտէն, խարապ օ-
լունմա պիտալարն վէ աշրիբէնի եւէրի
չարուք ուրէլթտի տոլտուրէլտու, վէ
մէգըլիբ վիրանէլէրտէն, գիծ առէ գուվ-

